

Inspectie van het Onderwijs
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Basisschool De Aanloop

Juryrapport

Excellente Scholen

2017

Bergen op Zoom

Primair onderwijs

Inhoudsopgave

1. Introductie en leeswijzer rapport

2. Procedure Excellente Scholen 2017

3. Beoordeling excellentieprofiel

3.1 Beoordeling onderdelen excellentieprofiel door jury

3.2 Conclusie jury inzake predicaat Excellente School 2017

1. Introductie en leeswijzer rapport

Introductie

Al meer dan 600 scholen/schoolsoorten hebben in de afgelopen jaren deelgenomen aan het traject Excellente Scholen. Scholen melden zich aan bij de onafhankelijke jury, omdat zij het predicaat zien als een vorm van erkenning en waardering voor hun prestaties, en ook als een uitdaging om hun onderwijs voortdurend tegen het licht te houden en verder te ontwikkelen. Het belangrijkste doel van Excellente Scholen is om de onderwijskwaliteit in Nederland te verbeteren door kwaliteit zichtbaar te maken en over te dragen.

Het excellentieprofiel – datgene waar de school in uitblinkt – staat in het beoordelen van excellentie centraal. De onafhankelijke jury kijkt primair hier naar. De school benoemt op welk gebied zij excellent is en de jury verifieert of het genoemde excellentieprofiel goed wordt uitgevoerd, herkenbaar is & doorwerkt in de gehele organisatie en of het past binnen de visie van de school.

Het excellentieprofiel wordt door de jury op de volgende onderdelen beoordeeld:

- helderheid en relevantie van het excellentieprofiel;
- aanpak van het excellentieprofiel;
- resultaten van het excellentieprofiel;
- evaluatie, borging en duurzaamheid van het excellentieprofiel;
- ontwikkeling van het excellentieprofiel;
- externe gerichtheid en externe erkenning van het excellentieprofiel.

Leeswijzer rapport

In het eerste deel van dit rapport wordt de procedure Excellente Scholen 2017 beschreven. De focus in het juryrapport ligt op de beoordeling van het excellentieprofiel van de school door de onafhankelijke jury. Het excellentieprofiel wordt in het tweede deel van het rapport in onderdelen weergegeven zoals de school dit heeft beschreven in het aanmeldingsformulier – de tekst is integraal overgenomen. De jury geeft per onderdeel van het excellentieprofiel haar bevindingen. Het juryrapport eindigt met de conclusie van de jury, waarin is opgenomen of de school het predicaat Excellente School toekomt.

2. Procedure Excellente Scholen 2017

Begin 2017 konden scholen/schoolsoorten in het primair onderwijs, voortgezet onderwijs en (voortgezet) speciaal onderwijs zich weer aanmelden voor het traject Excellente Scholen. Basisschool De Aanloop heeft zich kandidaat gesteld voor het traject Excellente Scholen 2017 en is naar aanleiding van onderzoek door de inspectie toegelaten tot het traject. Een school die zich kandidaat stelt voor het traject doorloopt de volgende fasen:

Fase 1 Aanmeldingsperiode

Iedere school die wil deelnemen aan het traject levert een beschrijving van het excellentieprofiel aan.

Fase 2 Onderzoek door inspectie

De waardering Goed van de inspectie, volgens het Onderzoekskader 2017, is voorwaardelijk voor deelname aan het traject. Aangemelde scholen die, op basis van de beslisregels voor een goede school, nog niet de waardering Goed van de inspectie toegekend hebben gekregen, krijgen een onderzoek naar Goed. Scholen die Goed worden bevonden naar aanleiding van onderzoek door de inspectie worden toegelaten tot het traject.

Fase 3 Dialoog

De dialoog is een eerste kennismakingsgesprek tussen twee juryleden Excellente Scholen en een kandidaat Excellente school. Daarnaast verstrekt de jury naar aanleiding van de dialoog aandachtspunten aan de school voor het jurybezoek.

Fase 4 Jurybezoek

Na de zomervakantie vinden de jurybezoeken plaats. Twee leden van de onafhankelijke jury bezoeken een kandidaat Excellente school. Tijdens het jurybezoek staat het excellentieprofiel centraal. Daarnaast concentreert de jury zich specifiek op de aandachtspunten die verstrekt zijn aan de school tijdens de dialoog.

Fase 5 Rapportage en beoordeling

Na het jurybezoek stelt de jury een rapport op. Per onderdeel van het excellentieprofiel geeft de jury haar bevindingen. Deze bevindingen zijn gebaseerd op de beschrijving van het excellentieprofiel van de school, de dialoog en het jurybezoek. Op basis van de bevindingen concludeert de jury of de school het predicaat toekomt en adviseert zij de inspecteur-generaal van het onderwijs over het wel of niet toekennen van het predicaat Excellente School.

Fase 6 Uitreiking predicaat

De uitreiking van het predicaat Excellente School vindt plaats in januari. Het predicaat is na ontvangst drie jaar geldig. De juryrapporten van de scholen die het predicaat toegekend krijgen, worden openbaar gemaakt.

3. Beoordeling excellentieprofiel

Achtergrondgegevens van de school

Sector	Primair onderwijs
Naam school	Basisschool De Aanloop
Brin	11XZ C1
Plaats	Bergen op Zoom
Bestuur	Stichting v. Alg. Bijz. Basis Onderwijs

Motivatie van de school om zich kandidaat te stellen

De onderbouwing die de school (of schoolsoort) bij de aanmelding als kandidaat Excellente school 2017 gaf, luidt als volgt.

“Wij zijn trots op ons eigentijdse onderwijsconcept.

Kinderen, ouders en collega's zijn geïnspireerd en bevlogen.

Op 7 juli 2015 heeft de inspectie een kwaliteitsonderzoek afgenomen, waaruit is gebleken dat De Aanloop met dit concept door kan groeien tot een Excellente School.

We hebben ons verder doorontwikkeld op de aspecten die door de inspectie zijn aangegeven, met name op het gebied van borging, evaluatie en verbetering.

Het predicaat Excellente School zou voor ons een waardevolle erkenning in dit proces zijn.

De school staat goed bekend en we krijgen veel nieuwe aanmeldingen.”

3.1 Beoordeling onderdelen excellentieprofiel door jury

Excellentieprofiel van de school

De school heeft een helder en relevant excellentieprofiel.

Toelichting excellentieprofiel

“De Aanloop is een school in beweging. Het is een vrolijke school, waar leerlingen en leerkrachten met plezier leren, met elkaar en van elkaar. Daarbij zijn onze ouders een onmisbare schakel. De ouderbetrokkenheid op onze school is dan ook groot. We ondernemen veel met de kinderen en ouders.

Leerlingen van De Aanloop zijn creatieve denkers en doeners, authentiek, initiatiefrijk en onderzoekend. Leerlingen van De Aanloop zijn breed geïnteresseerd en veelzijdig en stappen zelfbewust, nieuwsgierig en vol vertrouwen het voortgezet onderwijs in.

We bieden de leerlingen vakken en thema's met lesinhouden die smaken naar meer, die kinderen aan het denken zetten en hen aanzetten tot nieuwe leervragen. Daarbij gebruiken we moderne methodes, passend bij de school, met doorgaande leerlijnen, en werken we thematisch volgens een eigentijds ontwikkelingsgericht onderwijsconcept,

passend bij de school. Ons onderwijs is interactief en daarbij zetten we tevens coöperatieve werkvormen in.

Bij het thematisch werken sluiten we aan bij de actualiteit en de belevingswereld van de leerlingen, waardoor leeractiviteiten meer betekenisvol worden en uitnodigen om actief op onderzoek uit te gaan. Daarbij sluiten we zo veel mogelijk aan bij de leerstijl en het ontwikkelingsniveau van de leerling. Het resultaat is sterke leerlingbetrokkenheid, plezier in leren en brede ontwikkeling.

De brede ontwikkeling start reeds bij de inspanning in de peuterspeelzaal. Kinderen en pedagogisch medewerkers maken deel uit van de school en het team en sluiten aan bij de thema's. De oudste peuters nemen deel aan ons peuterplustraject middels speel-werklessen in de kleutergroep, eens per twee weken. De peuterspeelzaal en school maken gebruik van hetzelfde leerlingvolgsysteem in het kader van de doorgaande leerlijnen.

De volgende stap is dat ook de kinderdagopvang, die onlangs van eigenaar is veranderd, deel gaat uitmaken van ons brede eigentijdse onderwijsconcept."

Waarom is gekozen voor dit excellentieprofiel

"Vanuit onze missie is het onze overtuiging dat onderwijs méér moet bieden dan goede resultaten op het gebied van taal en rekenen.

Natuurlijk voldoet onze school aan de eisen die de inspectie stelt, maar het onderwijs op De Aanloop levert vooral een bijdrage aan de brede ontwikkeling van onze leerlingen, zodat al hun talenten en mogelijkheden tot bloei komen.

Dit concept inspireert en daagt leerlingen uit, het zet leerlingen aan tot het nemen van de volgende stap. Onze leerlingen worden opgeleid tot creatieve denkers, onderzoekende en ondernemende mensen die kunnen samenwerken en verbinden. Op die manier bereiden wij onze leerlingen het best voor op hun toekomstige rol in de samenleving.

Dit doen wij samen met ouders. Wij vinden het educatief partnerschap tussen school en ouders van groot belang. Onze school is opgericht door ouders en zij zijn dan ook breed betrokken bij het onderwijs op onze school.

De uitkomsten van het kwaliteitsonderzoek in 2015 waren voor ons een bevestiging dat ons onderwijs uniek is en dat we hierin excelleren."

De pedagogische en/of onderwijskundige visie van de school met betrekking tot het excellentieprofiel

"We werken volgens de uitgangspunten van ontwikkelingsgericht onderwijs in combinatie met eigentijdse methodes. Op deze manier realiseren wij een evenwicht tussen opbrengstgericht werken en onze brede leerdoelen.

Kinderen zijn medeverantwoordelijk voor hun leerproces.

De leerkracht is de spil in het leerproces en staat naast de leerling. De leerkracht investeert in de relatie met de kinderen en de ouders. Dit resulteert in veel onderling vertrouwen en grote ouderbetrokkenheid. We zetten in op een brede ontwikkeling van onze leerlingen en werken opbrengstgericht.

De school ademt pedagogisch optimisme; de leerkrachten, kinderen en ouders denken in kansen en mogelijkheden.

Het spelend leren en onderzoekend leren zijn belangrijke pijlers in ons onderwijs.

De methodes die we kiezen, passen bij de manier waarop we werken en zijn in te zetten binnen het thema. We spelen in op de actualiteit en doen dit zo veel mogelijk op een interactieve manier."

Relatie tussen de visie van de school en het excellentieprofiel

"Onze visie hebben wij in ons meerjarenplan 2015-2019 als volgt omschreven:

Kinderen van De Aanloop zijn creatieve denkers en doeners, authentiek, initiatiefrijk en onderzoekend en staan zelfverzekerd en vol zelfvertrouwen in de wereld. In 2019 heeft De Aanloop brede en hoge leeropbrengsten door educatief partnerschap met ouders en een methodisch, onderzoekgericht en gevarieerd leeraanbod dat is geborgd.

De Aanloop staat voor verantwoordelijkheid, initiatief, lef en verbondenheid. Wij blinken uit in samen leren, talenten leren gebruiken, 'out of the box' denken, onderzoeksmatig werken en reflecteren. Ons excellentieprofiel past daarom volledig binnen onze visie op onderwijs."

Doelgroep

"Alle leerlingen profiteren van het concept, ieder op zijn/haar eigen wijze en ontwikkelingsgebieden."

De beoogde korte- én langetermijndoelen van het excellentieprofiel

"Onze doelen zijn als volgt:

2016/2017

Borging van effectief leerkrachtgedrag.

Verdere implementatie van Taakspel.

Borging methodes Timboektoe en Pluspunt.

Implementatie methode Lijn 3.

Oriëntatie op leerlijn/methode sociaal gedrag.

Oriëntatie op methode Engels onderbouw, aansluitend bij methode bovenbouw.

Borging van observatielijsten Brede Doelen OB/BB.

Implementatie talentenprent (kinderen brengen hun talenten in beeld).

Implementatie omgekeerde oudergesprekken.

Stichtingbrede oriëntatie op een kwaliteitsinstrument passend bij missie en visie van de ABBO-scholen.

Teamscholing onderzoekend leren door De Activiteit.

Individuele scholing op aanvraag.

Intensivering van de samenwerking met de kinderdagopvang.

2017/2018

Beschrijving van het leerkrachtprofiel (competenties en eigenschappen) van een Aanloop-leerkracht.

Borging van Taakspel.

Borging van methode Lijn 3.

Implementatie van leerlijn/methode sociaal gedrag.

Implementatie van methode Engels onderbouw, aansluitend bij methode bovenbouw.

Beschrijving van curriculum De Aanloop.

Implementatie talentgesprekken.

Implementatie van kwaliteitsinstrument.

Teamscholing en individuele scholing op basis van evaluatie en bijstelling jaarplan.

Oriëntatie op en mogelijk een eerste stap in implementatie van een ouderportal.

2018/2019

Borging van implementatietrajecten 2017/2018.

Effectiever inzetten van moderne media in het onderwijs.

Implementatie van nieuwe methodes natuur en geschiedenis.

Verdere implementatie en borging van gebruik ouderportal.

Oriëntatie op een leerlijn/methode techniek en wetenschap."

Interne erkenning van het excellentieprofiel

"Basisschool De Aanloop valt onder het bestuur van Stichting ABBO. De scholen van Stichting ABBO zijn opgericht door ouders en kennen elk een eigen onderwijsconcept. Er zijn zes ABBO-scholen. Met toekomstgericht, creatief en vernieuwend onderwijs haalt elke ABBO-school het meest bijzondere naar boven in ieder kind. De missie van Stichting ABBO is: 'Laat uw kind bijzonder zijn'.

Ouders en team kiezen bewust voor dit concept.

Het team is de laatste jaren aan verandering onderhevig geweest en de huidige teamleden

hebben heel bewust voor De Aanloop en dit concept gekozen.

We vormen samen met leerlingen en ouders een hechte en ambitieuze gemeenschap. We zijn voortdurend met elkaar in gesprek op positief-kritische wijze, overleggen met elkaar en informeren elkaar, formeel en informeel.”

Bevindingen jury betreffende de helderheid en relevantie van het excellentieprofiel

Op 27 oktober heeft de jury een bezoek gebracht aan basisschool De Aanloop. De school omschrijft haar onderwijs als “inspirerend voor creatieve denkers en doeners” en geeft aan dat het excellentieprofiel het ontwikkelingsgericht onderwijs (OGO) is. De school wil opbrengstgericht werken én een aanbod realiseren gericht op de brede ontwikkeling van haar leerlingen. De school heeft een balans gevonden tussen het hanteren van de leerlijnen voor de cognitieve vakken en het thematisch werken, waarbij het onderzoekend leren door de leerlingen een belangrijk gegeven is. De jury heeft vanuit het aanmeldformulier, de gesprekken die zijn gevoerd, de bijgewoonde lessen en vanuit de aangereikte documentatie zich een goed beeld kunnen vormen van het excellentieprofiel van de school. De jury heeft zich daarbij gericht op de wijze waarop het ontwikkelingsgericht werken wordt gerealiseerd in de school.

Het excellentieprofiel van de school stelt specifieke eisen aan de leerkrachten om in een dynamische omgeving ook zelf de kernwaarden van de school (ondernemend, verantwoordelijk, open en eigen) uit te dragen. De school heeft een beschrijving van effectief leerkrachtgedrag opgesteld met daarin als eerste standaard “het handelen afstemmen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen”. Tijdens het gesprek met de leerkrachten bleek dat het onderwijs op De Aanloop ook door de leerkrachten als uitdagend wordt gezien. Het onderzoekend leren geldt ook voor hen en het onderwijsconcept van De Aanloop vraagt van de leerkrachten flexibel te zijn in het creëren van het aanbod, in te gaan op de onderzoeksvragen van de leerlingen en tegelijkertijd de leerlijnen in het aanbod te verwerken.

De ouders met wie de jury heeft gesproken, hebben bewust voor De Aanloop gekozen en waarderen de wijze waarop de brede ontwikkeling van hun kind(eren) wordt gestimuleerd. Door ook andere talenten te stimuleren dan de cognitieve, ervaren de ouders dat kinderen zelfvertrouwen krijgen, omdat ze kunnen laten zien waar ze goed in zijn. De ouders voelen zich betrokken bij de thema's. Ze worden door de app Klasbord goed op de hoogte gehouden van de activiteiten in de groep of krijgen de mogelijkheid zelf een bijdrage te leveren.

Niet alleen bij de ouders, maar ook bij de leerlingen heeft de jury enthousiasme ervaren voor het onderwijs op De Aanloop, zoals de vrijheid om zelf te onderzoeken en de wijze waarop de buitenwereld in de school wordt gehaald, waaronder het bezoeken van bedrijven.

De jury heeft op De Aanloop een relevant en helder profiel aangetroffen, vanwege de brede ontwikkelingsambities van de school. Het excellentieprofiel wordt in de school breed herkend en gewaardeerd. Er is afstemming met de inpandige peuterspeelzaal en met de dagopvang waardoor een doorgaande lijn in het aanbod wordt gerealiseerd.

De korte- en langetermijndoelen van de school zoals ze die in de aanvraag beschrijft, hebben overwegend betrekking op implementatie en de borging van wat is ontwikkeld en het aanschaffen van nieuwe methoden. In de dialoog heeft de jury dit als aandachtspunt meegegeven, waarna de school aanvullend materiaal heeft toegestuurd, toegespitst op het excellentieprofiel. De doelen die de school zich stelt, zijn ook daarin echter niet concreet geformuleerd in termen van resultaatverwachtingen en geven daardoor onvoldoende indicatie van wat de school wil bereiken met het excellentieprofiel. Dit maakt het voor de school zelf en voor de

jury moeilijk vast te stellen of de doelen en de aanpak om die doelen te bereiken tot de gewenste resultaten leiden. De school zou door eigen normen en criteria te formuleren voor de gewenste resultaten, scherper kunnen sturen op het bereiken ervan. Het onderwijsconcept dat De Aanloop uitvoert, zou daardoor nog aan kracht kunnen winnen.

Aanpak

De school heeft een weloverwogen aanpak met betrekking tot het excellentieprofiel.

De wijze waarop de school het excellentieprofiel realiseert

“De kernvakken worden aangeboden middels aansprekende, eigentijdse methodes, passend bij ons concept. Ook voor de zaakvakken gebruiken we methodes die we gedeeltelijk verweven in de thema's.

De taalmethode Staal wordt in groep 4 via een vaste basislijn aangeboden en wordt in de groepen 5 t/m 8 flexibel ingezet, aansluitend bij het thema en de actualiteit.

De thema's zijn opgebouwd in fases volgens het ontwikkelingsgericht onderwijsconcept, met teambrede voorbereiding, tussenevaluatie, bijstelling en eindevaluatie.

In de groepen 1 t/m 3 worden themahoeken ingericht in de klas en wordt ingezet op spelend en onderzoekend leren, onder andere met rollenspellen en rollenkaartjes.

Vanaf groep 4 neemt het onderzoekend leren meer de overhand.

De doelen van Pravoov zijn verwerkt in de opbouw van de thema's.

We werken met betekenisvolle activiteiten. Behandelde onderdelen uit de methodes komen waar mogelijk terug in de thema's, waardoor het geleerde in de praktijk betekenisvol en actueel wordt. De werkelijkheid halen we in de school en we zoeken met de kinderen de werkelijkheid buiten de school op.

We differentiëren op elk niveau.”

Wetenschappelijke en/of praktijktheoretische inzichten waarop de aanpak steunt

“Ontwikkelingsgericht onderwijs (OGO) is gebaseerd op de cultuurhistorische theorie van de Russische psycholoog Lev Vygotsky (1896-1934) over de ontwikkeling van mensen.

Vygotsky ontwikkelde een visie die volwassenen en de cultuur verantwoordelijk maakte voor de aard en het tempo van ontwikkeling bij kinderen. Kinderen hebben anderen (ouders en andere kinderen) nodig om in hun ontwikkeling vooruit te komen. Kinderen ontwikkelen zichzelf niet maar worden ontwikkeld door interacties die ze aangaan met andere deelnemers aan de cultuur (zie Van Oers, 2003).

In Nederland zijn dankzij het werk van Van Parreren en Van Oers de Vygotskiaanse principes toegankelijk gemaakt voor de praktijk van het basisonderwijs (Janssen-Vos, 2003). Het concept wordt tegenwoordig vorm gegeven door De Academie voor Ontwikkelingsgericht Onderwijs en door De Activiteit, het landelijk centrum voor ontwikkelingsgericht onderwijs. Het concept voor ontwikkelingsgericht onderwijs gaat ervan uit dat kinderen het meest hebben aan gerichte ondersteuning en hulp van de leerkracht, die gekoppeld zijn aan betekenisvolle activiteiten.

Kans op schoolsucces neemt toe als leerlingen op hun eigen ontwikkelingskracht en motieven worden aangesproken (Janssen-Vos, 2003). Door verschillende spel- en leeractiviteiten streven leerkrachten naar het bepalen van onderwijsdoelen. Dit zijn niet alleen de kerndoelen. In het concept van OGO gaat het erom een ruimere agenda op te stellen, die we realiseren door in samenspraak met de leerlingen steeds uitdagende problemen in levensechte, zinvolle activiteiten aan te pakken.”

Bevindingen jury betreffende aanpak excellentieprofiel

De Aanloop realiseert een breed en uitdagend aanbod met haar aanpak van OGO. Het onderwijs in de kernvakken en het thematisch werken zijn op een evenwichtige wijze

met elkaar verbonden. De dagindeling van de school kent een vast stramien, waarbij er elke dag thematisch wordt gewerkt. Per schooljaar zijn er vijf thema's. In de groepen 1 en 2 is het onderwijs in zijn geheel thematisch ingericht, in de groepen 3 en 4 middels de themahoeken en spel. Voor de groepen 3 tot en met 8 wordt schoolbreed 's morgens begonnen met rekenen, daarna volgen spelling en taal. In de middag komen de thema's aan bod. Onderdelen van het aanbod worden groepsdoorbrekend uitgevoerd, zoals bij spelling voor de leerlingen die versnellen of juist de leerlingen met een eigen leerlijn. Voor de bovenpresteerders in de groepen 5 tot en met 8 is er een dagdeel in de week een verrijkingsklas.

De school hanteert een systematische opbouw van de thema's. De onderwerpen van de thema's worden door de leerkrachten tijdens een gezamenlijke brainstorm bepaald, waarbij ook de startactiviteit wordt vastgesteld. Deze startactiviteit kan gelden voor alle leerlingen of per groep verschillen en is bedoeld om de leerlingen enthousiast te maken voor het thema. Soms vindt deze activiteit buiten de school plaats. In de volgende fase wordt met de leerlingen besproken wat ze over het thema weten en welke onderzoeksvragen er naar voren komen. Deze onderzoeksvragen en de zelfstandigheid van de leerlingen bij het beantwoorden van deze onderzoeksvragen vormen een belangrijk onderdeel in het thematisch werken. De school gebruikt hierbij een leerlijn onderzoekend leren, gebaseerd op de leerlijn van SLO. Ook bij het inrichten van de OGO-hoeken zijn de leerlingen betrokken: welke hoeken willen we, wat moet erin komen en wie heeft thuis voorwerpen om mee te nemen? De leerkrachten nemen in de uitwerking van het thema voor hun groep onderdelen van de leerstof op vanuit de methodes. De methodes voor het cognitieve deel, en het niveau van de groep voor de verschillende vakken zijn hierin leidend. De jury heeft tijdens haar rondgang kunnen zien hoe binnen een en hetzelfde thema, in dit geval 'griezelen' als thema van de Boekenweek, het onderwerp op heel verschillende manieren in de groepen aan bod komt. Voorbeelden hiervan: spoken en heksen, griezelige beesten, wat vind je spannend (uitgewerkt in De aarde beweegt en het zonnestelsel) en mysteries. De jury kon tijdens haar rondgang door de school presentaties bijwonen als afsluiting van het thema en kon daarbij waarnemen dat er ook binnen het onderwerp een grote variatie aan uitwerkingen is. Zo liep de informatie over mysteries die groepjes leerlingen in de bovenbouw aan elkaar gaven, uiteen van de Bermudadriehoek, het Monster van Loch Ness tot geluidseffecten en schminktechnieken bij het maken van een griezelfilm. Dit delen van informatie deden de leerlingen van groep 8 in de vorm van marktkraampjes waar de informatie gehaald kon worden.

In de thema's worden brede leerdoelen verwerkt, die betrekking hebben op vaardigheden zoals initiatief nemen, samenwerken, zelfstandigheid en creativiteit. De school heeft deze brede doelen beschreven en heeft daarin een opbouw aangebracht. Het bevorderen van de zelfstandigheid van de leerlingen is op een aantal momenten zichtbaar: in het formuleren van de onderzoeksvragen, het samenstellen van de groepjes, bij het zoeken van informatie en in de afsluiting van het thema, waarbij soms de ouders aanwezig zijn. Om hun leerontwikkeling in beeld te brengen, hebben de leerlingen een portfolio met daarin onder andere de evaluatie van een thema, die de leerkracht opstelt. De leerlingen reflecteren individueel eveneens op het thema ten aanzien van het bereiken van de brede leerdoelen. Ze leggen dit vast in een doelenoverzicht. In de portfolio van de leerlingen zit een talentenprent, met de bekende acht intelligenties. De leerlingen geven zelf aan waar ze goed of minder goed in zijn. De school is hiermee twee jaar geleden gestart en nog zoekend hoe er een goede opbouw in gebracht kan worden.

De juryleden hebben tijdens de rondgang door de school en tijdens het bijwonen van lessen aansprekende voorbeelden gezien hoe de verbinding van de cognitieve leerstof met de onderwerpen van het thema en de uitvoering van het thema wordt

gerealiseerd. Binnen de leerstof in de kernvakken 's morgens wordt zo veel mogelijk aangesloten bij het thema en binnen de thema's komt de leerstof van de zaakvakken aan de orde. Er is een rijke leeromgeving en de inrichting ervan wordt grotendeels door de leerlingen bepaald.

De jury waardeert de aanpak van het excellentieprofiel waarbij De Aanloop erin slaagt een geïntegreerd aanbod te realiseren, waarbij een grote betrokkenheid van de leerlingen zichtbaar is. De thema's worden methodisch uitgevoerd, waarbij de leerlingen de mogelijkheid krijgen onderzoekend te leren. De jury maakt hierbij tegelijkertijd de kanttekening dat niet duidelijk is welke doelen de school met deze aanpak nastreeft en hoe de school vaststelt of de doelen zijn gerealiseerd. Dit geldt op schoolniveau, maar ook op groeps- en leerlingniveau. Het format Themavoorbereiding richt zich vooral op het vaststellen van het aanbod binnen het thema. De doelen in het format hebben betrekking op de brede leerdoelen. Het blijkt daarnaast, mede door het groepswerk, moeilijk om vast te stellen wat de individuele leerling heeft geleerd van de eigen onderzoeksvragen of die van de groepsleden. De jury sluit hier aan bij de aanbeveling van de inspectie in haar rapport van 17 juli 2017 om ook de resultaten van de niet-cognitieve onderdelen in kaart te brengen.

Resultaten

De school stelt haar resultaten op een valide en betrouwbare wijze vast.

Behaalde resultaten met betrekking tot de beoogde doelstellingen van het excellentieprofiel

“De kinderen ontwikkelen zich tot een complete, brede persoonlijkheid.

Zowel op de cognitieve, harde doelen als op de brede, zachte doelen worden mooie resultaten behaald.

De leerkrachten kijken altijd vanuit een positieve, onderzoekende houding naar kinderen, zijn sterk in het afstemmen op de onderwijsbehoefte van de leerlingen en doen dit met veel plezier en ambitie.

We krijgen elk jaar terug van het voortgezet onderwijs dat leerlingen van De Aanloop op een positieve manier opvallen. Ze zijn initiatiefrijk, zelfstandig, positief-kritisch en communicatief vaardig.”

Wijze van vaststellen van de resultaten met betrekking tot de doelen van het excellentieprofiel

“De resultaten stellen wij vast met behulp van:

- Pravo;
- methodegebonden toetsen;
- Cito LVS (leerlingvolgsysteem);
- portfolio;
- NIO (toets);
- IEP (toets);
- schooladvies;
- terugkoppeling resultaten/vorderingen vanuit voortgezet onderwijs.

Tevens krijgen wij informatie over de resultaten middels:

- overzichtlijsten brede leerdoelen;
- thema-evaluaties fase 4 in teamverband;
- observatie van mate van leerlingbetrokkenheid;
- kindgesprekken en oudergesprekken.”

Bevindingen jury betreffende de resultaten van het excellentieprofiel

In de tekst hierboven omschrijft De Aanloop de resultaten die ze met het excellentieprofiel behaalt in algemene termen. Hierdoor en eveneens door het

ontbreken van meer concrete doelen, is het niet gemakkelijk vast te stellen of de doelen zoals in de aanvraag geformuleerd, de aanpak en de resultaten van het excellentieprofiel genoeg in elkaars verlengde liggen. Dit maakt het voor de jury en ook voor de school zelf moeilijk te beoordelen of De Aanloop de doelen van het excellentieprofiel daadwerkelijk bereikt. De cognitieve eindopbrengsten van de school liggen in 2017 boven de inspectienorm en worden door de inspectie gewaardeerd met 'voldoende'. Er is een stijgende lijn te zien vergeleken met de eindopbrengsten van 2016. Hieruit zou de conclusie getrokken kunnen worden, dat het opbrengstgericht werken vruchten afwerpt. Het is echter niet vast te stellen in hoeverre OGO bijdraagt aan de gerealiseerde cognitieve eindopbrengsten. De evaluatieverslagen van de thema's richten zich vooral op het aanbod binnen een thema en de brede leerdoelen en niet op de leerresultaten. Dit neemt niet weg dat de jury op een aantal aspecten de meerwaarde van OGO ziet. De school is in staat om voor de leerlingen een aansprekend aanbod te creëren en ze heeft een onderwijsconcept ontwikkeld dat op zich veelbelovend is. De OGO-werkwijze is goed doordacht in de opbouw van de thema's. De ouders geven aan dat de leerlingen met zelfvertrouwen het voortgezet onderwijs binnenstappen. In de aanmelding noemt de school de verschillende instrumenten die ze gebruikt om de effecten van haar onderwijs vast te stellen. Met deze instrumenten zijn de resultaten op de terreinen van cognitieve ontwikkeling bij de kernvakken en de sociaal-emotionele ontwikkeling valide en betrouwbaar vast te stellen. De jury adviseert een specifiek instrument voor OGO toe te voegen en daarnaast de scores van de instrumenten in samenhang met elkaar te bekijken om daardoor uit te kunnen lijnen waar aanscherping van het aanbod nodig is.

Evaluatie, borging en duurzaamheid

Evaluatie

De school evalueert op basis van haar systeem voor kwaliteitszorg de aanpak en de resultaten van het excellentieprofiel.

Wijze van evalueren van de aanpak en de resultaten van het excellentieprofiel en de uitkomsten van deze evaluaties

“Wij evalueren de aanpak middels:

- o schooljaarplan;
- o evaluaties thematisch werken;
- o overleg managementteam (mt), zorgoverleg, teamvergaderingen, bouwvergaderingen, vergaderingen medezeggenschapsraad (mr), vergaderingen ondernemingsraad (or), tweemaal per jaar audits bovenschoolse Cito-besprekingen, tweemaal per jaar audits indicatoren inspectierapport;
- o klassenconsultaties en nabesprekingen;
- o functionerings- en beoordelingsgesprekken;
- o jaarlijkse gespreksavond met mr, afvaardiging team en belangstellende ouders;
- o talentenprent op basis van meervoudige intelligentie;
- o omgekeerde oudergesprekken;
- o eindgesprekken met ouders van schoolverlaters;
- o portfoliogesprekken;
- o evaluatie met BDO en bestuur;
- o evaluatie met de voorschool en het voortgezet onderwijs en andere samenwerkingspartners.”

Borging

De school borgt op basis van haar systeem voor kwaliteitszorg de behaalde resultaten en de

uitkomsten van de evaluatie van het excellentieprofiel.

Manier van borgen van de resultaten en de uitkomsten van de evaluatie

“Op basis van de resultaten en evaluaties worden er actiepunten geformuleerd voor de korte en lange termijn en wordt indien nodig scholing ingezet.

Dit wordt opgenomen in het schoolplan.

Alle doelen en activiteiten worden besproken in alle geledingen; intern en extern. We bewaken de uitvoering en voortgang door agendering van de actiepunten in diverse gremia en door meekijken en meedoen in de dagelijkse schoolpraktijk.

Zo ontwikkelen we ons concept steeds verder door.”

Duurzaamheid

De school heeft een toekomstbestendig excellentieprofiel.

Waarborging duurzaamheid

“Het excellentieprofiel van De Aanloop past in de school van de toekomst.

In het meerjarenplan van De Aanloop zijn op gebied van personeel, onderwijs, leermiddelen, huisvesting en communicatie de actiepunten en bijbehorende activiteiten in beeld gebracht. Op basis hiervan wordt de begroting opgesteld.

De leerkracht is de spil van het onderwijs. We investeren in effectief leerkrachtgedrag, scholing, een kritisch-positieve, open houding, welbevinden en de dialoog.

Het team investeert in de relatie met de kinderen, ouders en extern betrokkenen.

We werken met Klasbord voor allerlei informatie vanuit de klas. Daarnaast informeren we intensief via Facebook, website en nieuwsbrief.

Een goed draaiend ict-netwerk is van belang om ons onderwijs en de communicatie ook in de toekomst optimaal te kunnen blijven doorontwikkelen.”

Bevindingen jury betreffende de evaluatie, borging en duurzaamheid van het excellentieprofiel

Bij de evaluatie van de resultaten van het excellentieprofiel is het van belang dat directie en team zich regelmatig de vraag stellen of het gekozen excellentieprofiel past bij de leerlingenpopulatie en de visie van de school, en of het excellentieprofiel dusdanig wordt uitgevoerd dat het tot de gewenste resultaten leidt. Dit laatste geldt met name voor het OGO-aanbod. De school geeft tijdens het schoolbezoek aan dat de resultaten van de leerlingen worden gevolgd met de methodegebonden toetsen op het moment dat de leerstof binnen een thema aan de orde is geweest. In het document Evaluatie jaarplan 2016/2017 en doelstellingen jaarplan 2017/2018 bij het onderdeel Inventarisatie van de OGO-opbrengsten maakt de school terecht een onderscheid in de cognitieve opbrengsten en de brede opbrengsten. De school concludeert ten aanzien van de cognitieve opbrengsten: “De invloed van ons onderwijsconcept op de cognitieve opbrengsten hebben we niet verder in beeld gebracht”. De jury vindt het daarom terecht dat de school momenteel een inventarisatie uitvoert om te zien of alle doelen en de leerlijnen van de zaakvakken voldoende aan bod komen bij de vijf thema's die jaarlijks worden uitgevoerd. Juist hier ziet de jury mogelijkheden het excellentieprofiel van de school robuuster en meer doelgericht te maken.

De jury heeft documentatie aangereikt gekregen waaruit blijkt dat de school aandacht heeft voor de borging van de ontwikkelingen die zijn gerealiseerd. De formats voor de themavoorbereiding, het overzicht van de brede leerdoelen, de Evaluatie jaarplan 2016/2017 en doelstellingen jaarplan 2017/2018, en de formats die gebruikt worden in de leerlingportfolio's zijn voorbeelden hoe de school vastlegt wat er is ontwikkeld en is bereikt.

De school is zich ervan bewust dat het onderwijsconcept van De Aanloop bepaalde vaardigheden vraagt van de leerkrachten, zoals is beschreven in Borging van effectief

leerkrachtengedrag. De school heeft gebruik kunnen maken van een mobiliteitsronde binnen de Stichting ABBO om leerkrachten te herplaatsen. Het vergroten van de deskundigheid van het team gebeurt onder andere door klassenbezoeken en door scholing. De school heeft een uitgebreid scholingsplan met onder andere een geplande teamscholing om het onderzoekend leren te stimuleren. Twee leerkrachten fungeren als OGO-coördinator.

De jury heeft vertrouwen in de duurzaamheid van het excellentieprofiel van de school. Ze constateert dat de ontwikkelingen zoals hierna worden beschreven een verdere uitbouw van het profiel met zich meebrengen. Ook de geplande scholingen kunnen in dat licht worden gezien. In het Meerjarenplan Basisschool De Aanloop zijn diverse onderwerpen opgenomen met betrekking tot het onderwijsconcept van de school.

Ontwikkeling van het excellentieprofiel

De school heeft concrete en aantoonbare plannen om het excellentieprofiel verder te ontwikkelen.

Plannen voor verdere ontwikkeling

“Onze plannen zijn enerzijds gericht op opbrengstgericht werken en anderzijds gericht op de brede ontwikkeling van leerlingen:

Beschrijven van het curriculum.

Beschrijven van het leerkrachtprofiel van een Aanloop-leerkracht.

Talentgesprekken verder doorontwikkelen en kinderen nog meer eigenaar maken van hun leerproces.

Aanscherping van differentiatie op niveau binnen het thema.

Borgen van stappen die je als leerkracht met de leerlingen maakt om de kwaliteit van het onderzoek te verhogen.

Intensievere samenwerking met de kinderdagopvang.

Implementatie van een kwaliteitsinstrument en een ouderportal.

Implementatie van een leerlijn/methode voor techniek en wetenschap.

Meegaan in de ontwikkelingen op gebied van ict en programmeren.

Teamscholing en individuele scholing, passend bij de visie en plannen van de school.

Het voltallige team is betrokken bij de ontwikkeling en uitvoering van de plannen, aangestuurd door de schoolleiding, intern begeleider, bouwcoördinatoren en leerkrachten met specialisaties onder andere op cultuureducatie, verrijking en excellentieonderwijs, dyslexie, ontwikkelingsgericht onderwijs en coöperatieve werkvormen.”

Bevindingen jury betreffende de ontwikkeling van het excellentieprofiel

De Aanloop heeft de afgelopen jaren veel ontwikkelingen in gang gezet en wil dit ook blijven doen. De school laat daarmee zien dat ze veel ambitie heeft en beide kanten van haar onderwijs, het opbrengstgericht werken en het thematisch werken, het OGO-deel, wil versterken.

De school gebruikt momenteel methodes voor de zaakvakken die niet meer passen in het concept van de school. Dit concept vereist methodes die flexibel ingezet kunnen worden en modulair zijn opgebouwd. Ook zoekt de school naar vervanging van de Soemo-kaarten om een leerlijn voor de sociaal-emotionele ontwikkeling te hebben. Dit in aansluiting op de aanbeveling van de inspectie ook bij de niet-toetsbare onderdelen de resultaten van de leerlingen in kaart te brengen.

Uit de aangereikte documentatie omtrent de ontwikkelpunten blijkt dat de school een duidelijk opbouw wil in de onderzoeksvaardigheden van de leerlingen. De teamscholing sluit hier goed op aan. De verdere integratie van de zaakvakken in de thema's is eveneens een ontwikkelpunt.

De jury acht de geschetste ontwikkelingen relevant voor het excellentieprofiel van de school. Ze geeft daarbij het advies het opbrengstgericht werken en OGO intensiever met elkaar te verbinden door na te gaan welk leerrendement de OGO-aanpak realiseert op groeps- en individueel leerlingniveau. De OGO-aanpak wordt hiermee versterkt en er kan nog scherper gestuurd worden op resultaten.

Externe gerichtheid en externe erkenning van het excellentieprofiel

De school is extern gericht en het excellentieprofiel van de school wordt extern erkend.

Externe gerichtheid van de school en externe erkenning van het excellentieprofiel

“Binnen de stichting heeft De Aanloop een voorbeeldfunctie als het gaat om spelend leren en thematisch werken. Dit wordt (h)erkend binnen de bovenschoolse geledingen en door de andere ABBO-scholen. Onderbouwcollega's van ABBO weten dat ze welkom zijn om mee te kijken en komen af en toe een kijkje nemen, meedraaien of anderszins informatie halen. Dit zorgt ervoor dat de kennis die binnen school is, gedeeld wordt binnen onze eigen stichting. Ook op gebied van passend onderwijs en afstemming worden we gezien als specialist. Leerkrachten van De Aanloop hebben een presentatie gehouden voor ABBO-collega's over afstemming op specifieke onderwijsbehoeften.

Collega-scholen kunnen een voorbeeld nemen aan het pedagogisch optimisme en het denken in kansen en mogelijkheden. De leerlingen en ouders zijn onze beste ambassadeurs. We staan bekend als een goede school met goede leerlingenzorg en een breed, inspirerend onderwijsaanbod. We zijn dit schooljaar gestart met twee kleutergroepen en de aanmeldingen stromen binnen.

Vanuit burgerschapsvorming en het werken met de thema's ondernemen we veel met de leerlingen, hetgeen veel positieve publiciteit genereert. Met het predicaat Excellente School hopen we dat er regionaal meer erkenning komt voor de pijlers van ontwikkelingsgericht onderwijs.”

Bevindingen jury betreffende externe gerichtheid van de school en externe erkenning van het excellentieprofiel

De Aanloop heeft andere scholen veel te bieden. Tot nu toe heeft ze zich daarbij vooral gericht op collega-scholen binnen de Stichting ABBO en zijn er publicaties geweest in de lokale pers. De directie heeft zich onlangs aangesloten bij het Nederlands Instituut voor Kennisoverdracht, waar de verworvenheden van De Aanloop aan bod kunnen komen. De opmerking van de school dat de leerlingen en de ouders de beste ambassadeurs van de school zijn, kan de jury bevestigen. Ouders en leerlingen, zo blijkt uit de gevoerde gesprekken, zijn enthousiast over het onderwijsconcept van de school. Ze voelen zich betrokken bij het onderwijs en geven voorbeelden waaruit dit blijkt. Ouders zien dat de leerlingen door het brede aanbod van de school ook andere capaciteiten kunnen ontwikkelen dan cognitieve vaardigheden. De jury is van mening dat het ambassadeurschap zich niet hoeft te beperken tot leerlingen en ouders. De Aanloop is vergevorderd in de ontwikkeling van een eigentijds onderwijsconcept dat een voorbeeld kan zijn voor andere scholen die een integraal aanbod willen realiseren en vanuit OGO het onderzoekend en thematisch leren door de leerlingen willen ontwikkelen of willen versterken.

3.2 Conclusie jury inzake predicaat Excellente School 2017

De jury heeft op De Aanloop een ambitieus en gedreven team aangetroffen met een groot enthousiasme voor het ontwikkelingsgericht onderwijs. Ook ouders zien “een sterk team dat wil ontwikkelen”. Directie en team hebben in de afgelopen jaren het onderwijs op De Aanloop naar een goed niveau gebracht. De jury verwijst hierbij naar de laatste rapportage van de Inspectie van het Onderwijs met een waardering ‘goed’ voor het aanbod, zicht op ontwikkeling, samenwerking, pedagogisch klimaat en de kwaliteitscultuur.

De school heeft een relevant excellentieprofiel dat gedragen wordt binnen alle geledingen van de school. Het is duidelijk herkenbaar en wordt gewaardeerd door ouders en leerlingen.

In de aanpak van het profiel weet de school een goede verbinding te leggen tussen opbrengstgericht werken en het realiseren van brede leerdoelen, tussen het gericht aanbieden van leerinhouden en het thematisch werken. De thema’s zijn methodisch van opbouw en zijn integraal van inhoud.

De jury nam tijdens de rondgang door de school waar hoe het team erin slaagt om binnen een en het zelfde thema een grote variatie aan subonderwerpen aan te bieden. Er wordt aangesloten bij de onderzoeksvragen van de leerlingen en daarmee hun interesses en belangstelling. Dat de leerkrachten hierdoor uit hun comfortzone moeten stappen, zien zijzelf als plezierig en uitdagend en ze merken dat daardoor ook hun eigen deskundigheid wordt vergroot.

De jury ziet dat de school serieus onderweg is naar een sterk excellentieprofiel en heeft veel waardering voor wat er al is gerealiseerd, maar ziet ook dat het nog niet in zijn volledige vorm is afgerond. Directie en team zouden allereerst de resultaatverwachtingen van hun thematisch onderwijs nog concreter moeten formuleren in doelen die aansluiten bij de leerlijnen vanuit de zaakvakken en de creatieve vakgebieden. Daarnaast beveelt de jury aan om de vraag te beantwoorden, die de school zichzelf al stelt, welke cognitieve opbrengsten de OGO-aanpak realiseert voor de individuele leerling. Vanuit de versterking van het doelbewust inrichten van de thema’s zal het eenvoudiger worden om leerlingsspecifiek ook scherper zicht te krijgen op de bereikte resultaten. De ontwikkelingsroute die de school voor zichzelf heeft bepaald, sluit hierbij aan en zal kunnen bijdragen aan het versterken van het onderwijsconcept. De jury is ervan overtuigd dat directie en team de kwaliteiten en mogelijkheden hebben om binnen afzienbare tijd het excellentieprofiel in zijn complete vorm af te ronden.

Alles overziende is de jury van oordeel dat Basisschool De Aanloop op basis van de door de jury waargenomen kenmerken en gerapporteerde bevindingen het predicaat Excellente School 2017 primair onderwijs niet toekomt.

Inspectie van het Onderwijs

Postbus 2730, 3500 GS Utrecht
t-algemeen 088 6696000
T-LOKET 088 6696060

E-mail: excellentescholen@onderwijsinspectie.nl
www.excellentescholen.nl

